

Kiinniotettu ja tuomittu

”Hän sanoi: ‘Abba, Isä, kaikki on sinulle mahdollista. Ota tämä malja minulta pois. Ei kuitenkaan minun tahtoni mukaan, vaan sinun.’” (Mark. 14:36.)

Avaintekstit:

Mark. 14;
Joh. 12:4-6;
Room. 8:28;
2. Moos. 24:8;
Jer. 31:31-34;
Sak. 13:7.

Markuksen evankeliumin luvut 14-16 tunnetaan kärsimyskertomuksena, koska ne kuvaavat Jeesuksen kärsimystä, kuolemaa ja ylösnousemusta. Kuten tutkistelussa 9 todettiin, Markuksen evankeliumin kuusi viimeistä lukua kattavat vain noin viikon pituisen ajanjakson. Suurin osa lukujen 14-16 tapahtumista sijoittuu kärsimysviikon torstaille ja perjantaille. Jeesuksen kuolema sijoittuu perjantaille ja ylösnousemus sunnuntaille.

Tämän viikon tutkistelussa keskitytään lukuun 14, joka alkaa koko Markuksen evankeliumin viidennellä kerrosvoileipäkertomuksella, jossa yhdistyy kaksi vastakkaista Jeesukseen kohdistuvaa tekoa. Tätä seuraa viimeinen ehtoollinen, jonka jälkeen kuvaillaan Jeesuksen taistelua Getsemanessa. Siellä hänet pidätetään ja viedään johtajien eteen tutkittavaksi. Oikeudenkäyntikohtaus ja siihen liittyvät tilanteet, joissa Pietari kieltää Jeesuksen, muodostavat Markuksen evankeliumin kuudennen ja samalla viimeisen kerrosvoileipäkertomuksen. Jälleen kertomuksessa on kaksi vastakkaista tekoa, jotka, ironista kyllä, vahvistavat samaa totuutta.

Koko kerronnan ajan kaksi vastakkaista juonta kulkee käsi kädessä. Hieman terävään tyyliin Markus asettaa lukijan eteen nämä keskenään törmäyskursilla olevat juonet paljastaen samalla Jeesuksen voiton.

14.9. Pääkonferenssin ulkolähetysten erityisuhrilahja:
Uusien lähetystyömuotojen tukeminen
9.9.–6.10. ”Muutamme maailmaa” – Sympatia-keräyksen tehoviikot
Tämä tutkistelu on sapatiksi 14.9.2024

HÄNET TULLAAN MUISTA- MAAN

Lue Mark. 14:1-11. Mitkä kaksi eri kertomusta kietoutuvat tässä toisiinsa ja leikittelevät toisillaan?

Mark. 14:1 mukaan pääsiäinen oli kahden päivän päässä. Uskonnollisilla johtajilla oli suunnitelma ja tarkkaan pohdittu aikataulu. He tarvitsivat vain keinon, jolla saavuttaa tavoitteensa. Apu tuli heille yllättävältä taholta.

Tämä katkelma on viides kerrosvoileipäkertomus Markuksen evankeliumissa (ks. tutkistelu 3). Kertomus juonittelusta Jeesusta vastaan liittyy kertomukseen naisesta, joka voitelee Jeesuksen pään kallisarvoisella hajuvedellä. Kaksi rinnakkais-ta hahmoa tekevät vastakkaisia tekoja. Mikä kontrasti!

Markus ei kerro, kuka nainen on. Naisen Jeesukselle antama hämmästyttävä lahja on suuri vastakohta Juudaksen peturuudelle hänen kavaltaessaan Herransa. Nainen on nimen-tön; Juudas puolestaan on yksi kahdestatoista valitusta. Naisen antaman lahjan arvo on mainittu; Juudaksen hintana on vain lupaus rahasta.

Mitään erityistä syytä ei kerrota sille, miksi nainen tekee näin. Illallisvieraat ovat kauhistuneita siitä, että hän niin tuhlaillevalti kaataa liki vuoden ansioiden edestä hajuvedettä Jeesuksen ylle. Jeesus kuitenkin puolustaa naista ja sanoo, että se, mitä hän teki, tullaan sisällyttämään evankeliumin julistukseen kaikkialla maailmassa. Hänen tekonsa on unohtumaton. Kaikki neljä evankeliumia esittävätkin kertomuksen, koska Jeesus kunnioitti tekoa ja halusi, että se muistettaisiin.

Myös Juudaksen petos on unohtumaton. Markus antaa ymmärtää, että hänen motiivinaan oli ahneus. Johanneksen evankeliumi tekee sen selväksi (Joh. 12:4-6).

Markus leikittelee sanalla ”hyvä” havainnollistaakseen näiden kertomusten kahta eri juonta. Jeesus kutsuu naisen toimintaa hyväksi (Mark. 14:6). Hän sanoo, että köyhille voi aina tehdä hyvää (Mark. 14:7) ja että naisen teko on oleva osa evankeliumin (hyvän sanoman) julistamista (Mark. 14:9). Mark. 14:11 mukaan Juudas puolestaan etsii sopivaa (hyvää) tilaisuutta pettää Jeesus. Sanaleikki viittaa siihen, että ihmisten juoni Messiaan tuhoamiseksi tulee itse asiassa olemaan osa evankeliumin kertomusta, koska se toteuttaa Jumalan tahdon antaa Poikansa ihmiskunnan pelastukseksi.

Kuinka Room. 8:28 auttaa selittämään edellä mainitut tapahtumat?

VIIMEINEN EHTOOLLI- NEN

Lue Mark. 14:22-31 ja 2. Moos. 24:8. Mitä kristillisen uskon kannalta merkityksellistä kertomuksesta löytyy?

Käsillä oli happamattoman leivän juhlan ensimmäinen päivä, jolloin pääsiäislammas teurastettiin (Mark. 14:12). Ateria syötiin torstai-iltana.

Viimeisellä ehtoollisella Jeesus asettaa uuden muistojuhlan. Se on siirtymä pois juutalaisesta pääsiäisen vietosta, mutta se on silti suoraan yhteydessä siihen, miten Israel lähti Egyptistä ja miten siitä tuli Jumalan liittokansa Siinailla. Kun liitto sinetöitiin (2. Moos. 24:8), Mooses vihmoi kansan uhrien verellä ja sanoi: "Tämä on sen liiton veri, jonka Herra nyt tekee teidän kanssanne näillä ehdoilla."

On merkille pantavaa, että Herran ehtoollisella, jonka Jeesus tässä asettaa, ei mainita pääsiäisaterian karitsaa. Tämä johtuu siitä, että Jeesus itse on Jumalan Karitsa (ks. Joh. 1:29). Herran ehtoollisen leipä edustaa hänen ruumistaan. Uusi liitto (vrt. Jer. 31:31-34) on sinetöity Jeesuksen verellä, ja malja edustaa hänen vertaan. Jeesus sanoo: "Tämä on minun vereni, liiton veri, joka vuodatetaan kaikkien puolesta." (Mark. 14:24.)

Sitten Jeesus ennustaa, että kaikki hänen opetuslapsensa hylkäävät hänet. Hän lainaa Sak. 13:7, jossa puhutaan paimenen lyömisestä maahan ja lauman joutumisesta hajalle. Jeesus on tuo paimen ja opetuslapset ovat lammaslauma. Tämä on karu ja masentava viesti Jeesukselta, mutta hän antaa myös toivon sanan toistamalla ennustuksen ylösnousemuksestaan. Tähän hän lisää, että hän menee heidän edellään Galileaan. Tähän ennustukseen palataan Mark. 16:7, jossa nuorukainen Jeesuksen haudalla muistuttaa näistä Jeesuksen sanoista. Siksi niillä on tässäkin erityinen painoarvo.

Tämä kaikki on liian vaikeaa opetuslasten hyväksyä, erityisesti Pietarin, joka vakuuttaa, että vaikka kaikki muut luopuisivat Jeesuksesta, hän ei. Jeesus puhuu Pietarille suoraan ja sanoo, että tämä tulee kieltämään hänet kolmesti ennen kuin kukko kahdesti laulaa. Ennustus toteutuu Jeesuksen oikeudenkäynnin aikana, jolloin Pietari kieltää Jeesuksen. Siksi sillä on merkittävä paikkansa tässäkin kohtaa.

Mitä voit oppia niistä kerroista, jolloin toimit toisin kuin mitä Jumalalle lupasit?

GETSEMANE

Lue Mark. 14:32-42. Mitä Jeesus rukoili Getsemanessa, ja miten rukoukseen vastattiin?

Jättäen Jerusalemin muureilla ympäröidyn kaupungin, jossa he olivat syöneet pääsiäisaterian, Jeesus opetuslapsineen kulkee Kidronin laakson poikki puutarhaan Öllymäen rinteellä. Nimi Getsemane tarkoittaa öljypuristinta, mikä viittaa siihen, että lähistöllä oli oliiviöljyn valmistamiseen tarkoitettu puristin. Puutarhan tarkkaa sijaintia ei tiedetä, koska roomalaiset kaatoivat kaikki puut Öllymäeltä Jerusalemin piirityksen aikana vuonna 70 jKr.

Tullessaan puutarhaan Jeesus jättää opetuslapset sinne ja siirtyy itse hieman kauemmas Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen kanssa. Sitten hän jättää myös nämä kolme ja jatkaa vielä edemmäs yksin. Etäisyys, jota Jeesus ottaa, viittaa siihen, että hän yhä suuremmassa määrin kokee olevansa yksin kohtaamassa edessään olevaa kärsimystä.

Jeesus rukoilee, että kärsimyksen malja otettaisiin häneltä pois, mutta vain jos se olisi Jumalan tahto (Mark. 14:36). Hän käyttää arameankielistä sanaa *Abba*, jonka Markus kääntää 'Isäksi'. *Abba* ei ole isä-sanan hellittelymuoto (isi), kuten jotkut esittävät, sillä sana, jota lapsi olisi käyttänyt kutsuessaan isäänsä, olisi ollut *Abi* (ks. Raymond E. Brown, *The Death of The Messiah*, Anchor Bible Reference Library [New York: Doubleday, 1994], osa 1, s. 172, 173). Silti se, että Jeesus käytti sanaa *Abba*, 'Isä', osoittaa heidän läheistä perheyhteyttään.

Jeesus rukoilee kärsimyksen maljan poistamista, mutta alistaa tahtonsa Jumalan tahtoon (vrt. Isä meidän -rukous, Matt. 6:10). Kärsimyskertomuksen edetessä käy selväksi, että Jumalan vastaus Jeesuksen rukoukseen on "ei". Hän ei poista kärsimyksen maljaa, koska sen kautta maailmalle tarjotaan pelastusta.

Kun kohtaamme vaikeuksia, on rohkaisevaa, jos ystävät tukevat meitä. Paavali puhuu siitä, miten voimme kestää kaiken hänen avullaan, joka antaa meille voimaa (Fil. 4:13), mutta hän jatkaa: "Te teitte silti hyvin, kun autoitte minua vaikeuksissani." (Fil. 4:14.) Tätä Jeesus olisi halunnut Getsemanessa. Kolme kertaa hän tuli hakemaan lohtua opetuslapsiltaan. Kaikilla kolmella kerralla he nukkuivat. Viimeisellä kerralla Jeesus herättää heidät, jotta he lähtisivät hänen kanssaan kohtaamaan koettelemuksen. Hän on valmis, he eivät.

HE JÄTTIVÄT HÄNET JA PAKENIVAT

Lue Mark. 14:43-52. Mitä sellaista tässä tekstissä tapahtuu, joka on hyvin keskeistä pelastussuunnitelman kannalta?

On järkyttävää, että yksi Jeesuksen läheisimmistä seuralaisista kavalsi hänet hänen vihollisilleen. Evankeliumit eivät kerro yksityiskohtaisesti Juudaksen motiiveista. Ellen G. White kuitenkin kirjoittaa: ”Juudas oli luonnostaan hyvin rahanahne, mutta hän ei ollut aina ollut kyllin turmeltunut tehdäkseen tämänkaltaisen teon. Hän oli hellinyt ahneuden henkeä, kunnes siitä oli tullut hänen elämänsä hallitseva voima. Mammonan rakkaus voitti hänen rakkautensa Kristukseen. Tullessaan yhden paheen orjaksi hän antautui saatanalle, joka vei hänet synnin syvyyksiin.” (5AO 266.)

Kaikki paheksuvat pettämistä, jopa ne, jotka käyttävät pettäjiä hyväkseen (vrt. Matt. 27:3-7). Juudaksen petos on kuitenkin erityisen julma, koska hän yrittää kätkeä sen ystävyyteen. Hän antaa väkijoukolle ohjeen, että mies, jota hän suutelee, on mies, joka tulee pidättää. Näyttää siltä, että Juudas halusi salata kavaluutensa Jeesukselta ja muilta opetuslapsilta.

Kaos puhkeaa, kun aseistautunut joukko pidättää Jeesuksen. Joku vetää esiin miekkansa (Joh. 18:10, 11 mukaan se on Pietari) ja sivaltaa irti ylipapin palvelijan korvan. Jeesus nuhtelee väkijoukkoa siitä, että he tekevät salassa sen, mitä eivät ole uskaltaneet tehdä avoimesti, kun hän on ollut tempelissä opettamassa. Jeesus sanoo kuitenkin lopuksi, että kirjoitusten oli käytävä toteen. Tämä on toinen merkki kaksitahtoisuudesta juonesta, joka kulkee läpi koko kärsimyskertomuksen: että Jumalan tahto tulee täyttymään, vaikka ihmisten tahto ja toimet tähtäävätkin Messiaan tuhoamiseen.

Kaikki opetuslapset pakenevat, myös Pietari, joka kuitenkin palaa seuraamaan Jeesusta etäältä joutuen itse vaikeuksiin. Markuksen evankeliumissa kerrotaan myös nuoresta miehestä, joka seuraa Jeesusta (Mark. 14:51, 52). Hänestä ei löydy mitään mainintaa muista kanonisista evankeliumeista. Jotkut ajattelevat, että kyseinen nuori mies on Markus itse, mutta siitä ei ole todisteita. Huomionarvoista on, että hän pakenee alasti. Sen sijaan, että tämä nuori mies jättäisi kaiken seuratakseen Jeesusta, hän jättääkin kaiken paetakseen häntä.

KUKA OLET?

Lue Mark. 14:60-72. Vertaa Jeesuksen tapaa suhtautua tapahtumiin Pietarin tapaan reagoida. Mitä opimme heidän suhtautumistapojensa eroista?

Mark. 14:53-59 kuvailee, kuinka Jeesus tuodaan Sanhedrinin eli suuren neuvoston eteen. Alkaa oikeusistunnon ensimmäinen näytös. Tilanne on turhauttava. Uskonnolliset johtajat yrittävät saada syytöksensä kerta toisensa jälkeen kuulostamaan vakuuttavilta, mutta syytökset ovat valheellisia tai väärää, eivätkä todistajien lausunnot pidä yhtä.

Lopulta ylipappi puhuttelee Jeesusta suoraan. Aluksi Jeesus ei vastaa. Sitten ylipappi vannottaa Jeesusta Jumalan nimessä (ks. Matt. 26:63) ja kysyy suoraan, onko hän Messias. Jeesus myöntää avoimesti olevansa Messias viitaten Danielin kirjan kohtaan, jossa Ihmisen Poika istuu Jumalan oikealla puolella ja tulee taivaan pilvien keskellä (ks. Dan. 7:13, 14). Tämä on ylipapille liikaa. Hän repäisee viittansa ja vaatii Jeesukselle tuomiota, jonka neuvosto heti langettaa. Johtajat alkavat häpäistä Jeesusta sylkemällä hänen päälleen, peittämällä hänen kasvonsa, lyömällä häntä ja käskemällä hänen profetoita.

Samaan aikaan kun Jeesus on sisällä antamassa rehellistä ja uskollista todistustaan, Pietari on ulkona antamassa valheellista todistusta. Tämä on Markuksen evankeliumin kuudes ja viimeinen kerrosvoileipäkertomus, jossa ironia on erityisen terävää. Jälleen keskiössä on kaksi rinnakkaista hahmoa, Jeesus ja Pietari, jotka tekevät vastakkaisia tekoja. Jeesus antaa totuudelle uskollisen todistuksen, Pietari väärän. Kolme kertaa sivulliset puhuttelevat Pietaria ja tiukkaavat hänen yhteyttään Jeesukseen. Pietari kieltää yhteyden kolme kertaa, jopa vanhoen ja sadatellen.

Juuri tuolla hetkellä kukko laulaa toisen kerran. Yhtäkkiä Pietari muistaa Jeesuksen profetian siitä, että hän kieltäisi Herransa kolme kertaa samana yönä. Hän murtuu kyyneliin. Tässä on silmiinpistävää ironiaa: kuulustelun lopussa Jeesuksen silmät sidotaan, häntä lyödään ja hänen käsketään profetoita. Ajatuksena on pilkata häntä, koska hän ei voi nähdä, kuka häntä lyö. Kuitenkin juuri sillä hetkellä, kun he tekevät tämän, alhaalla pihassa Pietari kieltää Jeesuksen täyttään yhden hänen profetioistaan. Näin ollen kieltämällä Jeesuksen Pietari osoittaa, että Jeesus on Messias.

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 5, s. 248-272 tai *Aikakausien Toivo*, s. 672-694 tai *Rakkaudella Isältä*, s. 519-536.

”Karkeiden kirosojen vielä kaikuessa Pietarin huulilta ja kukon kieunnan soidessa hänen korvissaan Vapahtaja käänsi katseensa vihaisista tuomareistaan ja loi sen kurjaan opetuslapsensa. Samalla hetkellä Pietarin silmät kääntyivät Mestariin. Noilta lempeiltä kasvoilta hän luki syvää sääliä ja surua, mutta niillä ei näkynyt jälkeäkään vihasta.

Noiden kalpeiden, kärsivien kasvojen, vapisevien huulien ja säälivän, anteeksiantavan katseen näkeminen lävisti nuolen tavoin hänen sydämensä. Hänen omatuntonsa heräsi. Muistot elpyivät. Pietari muisti vain muutamia tunteja sitten luvanneensa, että hän menisi Herransa kanssa vankilaan ja kuolemaan. Hän muisti surunsa, kun Vapahtaja yläsalissa kertoi hänelle, että hän sinä yönä kolmesti kieltäisi Herransa. Pietari oli juuri sanonut, ettei hän tuntenut Jeesusta, mutta katkerasti surren hän nyt käsitti, kuinka hyvin hänen Herransa tunsivat hänet ja kuinka selvästi tämä oli nähnyt hänen sydämeensä, jonka petollisuutta hän ei itsekään tuntenut.” (5AO 260.)

Keskustelunaiheita:

1. Kuinka me pelkästään lukemalla sen, mitä Jeesus ennusti Mark. 14:9, näemme jälleen yhden hänen ennustuksistaan toteutuvan, vaikka toteutuminen ennustuksen lausumisen hetkellä saattoi vaikuttaa erittäin epätodennäköiseltä olosuhteet huomioon ottaen?
2. Verratkaa Juudasta ja Pietaria kärsimyskertomuksessa. Millä tavoin he olivat samanlaisia ja miten heidän tapansa toimia erosivat toisistaan?
3. Keskustelkaa Herran ehtoollisen merkityksestä. Miten voimme tehdä siitä merkityksellisempää seurakunnassamme ja saada enemmän jäseniä mukaan juhlimaan sitä?
4. Keskustelkaa siitä, että Jumala vastasi ”ei” Jeesuksen rukoukseen Getsemanessa. Mitä se tarkoittaa, kun Jumala sanoo meille ”ei”?
5. Vaikka Pietari tuottikin Jeesukselle pettymyksen kieltäessään hänet, Jeesus ei hylännyt häntä. Mitä toivoa tämä antaa meille itse kullekin?